

zoprni duh piva, sršeni pa tudi ose pa v steklenicah najdejo smrt.

Posebno nevarna je pa čebelam bregulja, to je velika osa, ki živi v peščenih krajih in se živi samo od čebelne hrane. V ulnjaku napravi jako veliko škode. Od navadne ose loči se po tem, da ima debelejšo glavo, močnejše prsi, bolj stegnen zadnji život in močnejša ščipalnica. Živi v luknjah po peščenih tleh. Jajca nese v mrtve čebele. Čebelo kaj spretno vjame na cvetji. Ko jo umori, jo pa nese v svoje domovje. Priporočati je, da se gnezdo te ose razdirajo, posebno pomladi se morejo babice uničevati. K sreči da ta mrčes pri nas ni tako navaden, kakor v severnih krajih.

Mravlje so čebelam jako zoprne, zaradi njih zoprnega duha in jih vznemirjajo. Med jih večkrat privabi v panj. Neprevidni čebelar jih tudi večkrat sam privabi, ako razsipino, v kateri je še nekaj medu, stresa blizu panjev. Preženeš jih, če potrešeš pepela ali pa poliješ z vodo, v kateri je dolgo ležala gnila riba. Tudi scalnica pomaga. Ubrani se pa mravljam tudi s tem, da na kraj, kamor zahajajo mravlje, položiš s siropom namazano sukno, na katero mastni tekočini obvisijo mravlje, in jih pokončaš. To tako dolgo ponavljaš, da ne bode več mravelj. Tudi je dobro, če deneš, kamor prihaja mravlje, vlažno s sladorjem potreseno gobo. Kadar se napolnijo luknje mravelj, pa gobo vrzi v vročo vodo. Mravljišča pa pokončaš, če jih posuješ z neugašenim apnom in po tem poliješ z vodo. Tudi tobačni lug ali pa solna raztoplina z vročo vodo dobro pomaga.

Najnevarnejša izmed vseh mravelj je evropska pajčna mravlja (*mutilla evropea*), neka kosmata mravlja z rudečerjavimi prsi in belimi pasovi na zadnjem delu života. Ta mravlja se posebno rada vgnezditi v čmrljnih gnezdih in njene ličinke popolnoma pokončajo čmrljino zalego. Tudi v panje se prikrade ta mravlja, odkrije zalegino celice in vanje zanese jajca. Tako večkrat znese na stotine jajec, iz katerih se izležejo ličinke, ki pokončajo čebelno zalego. Ta mravlja pa tudi napada čebele in jih kar pokonča po trideset in še več, katere potem najdemo na dnu panja. Zato pa morajo čebelarji preganjati to mravljo, posebno, če jo najdejo blizu ulnjakov. Mej pajki je suha južina celo koristen, ker polovi mnogo škodljivih mrčesov, križni pojek je pa nevaren čebelam. Blizu panjev naprede svoje mreže, v katere polovi mnogo čebel. Te mreže mora čebelar že zaradi snažnosti ometati. Proti obširnimi pajčevinam, s katerimi preprežejo pajki včasih jeseni po polji in pašnikih, pa seveda čebelar ničesa storiti ne more.

Kmetijske raznoterosti.

Antinonin se imenuje novo sredstvo, s katerim se preženo razni škodljivi mrčesi, pa tudi uniči hišna goba. To sredstvo se mora v vodi raztopiti, potem se pa mora ž njim škropiti. Lepe vspehe so dosegli s tem sredstvom tudi proti škodljivki v gozdih gosenici „nonni“, s tem pa so brizgali raztopljino antinonina v drevesne vrhove.

Debelo sadje. Kdor hoče imeti lepo debelo sadje, naj na enem drevesu cepi dve različni vrsti, jedno zgodnjo in

jedno pozdno. Pozdno sadje se bode posebno lepo razvilo, ko bode že zgodnje obrano.

Rožni odpadki so posebno dober gnoj za rastline, ki se vzgojajo v loncih. Dobro je pa, če se ti odpadki ztrobe. Dobro je pa tudi, če se ti odpadki dolgo močijo v vodi in potem s to vsem rastlinam priliva.

Poučni in zabavni del.

Zemljepisni in narodopisni obrazi.

Nabral Fr. Jaroslav.

265.

Pri kralju Rumaniki. Zopet Mirambo. V Udjidji-u. Tanganika.

Sedaj se je Stanley obrnil proti Nilu Aleksandri, ki se tudi Kaghera naziva. Hotel je, da ga temeljito prouči, da preišče, od kodi prihaja voda te reke. V njegovih preiskavanjih mu je šel vrlo na roko vladar te zemlje, kralj Rumanika, kateri je njemu na ljubo sklical pravi geografski kongres. Nič čudnejšega nego mnenja teh domačinov o znanstvenih vprašanjih. Kar so povedali, bilo je smešno, časih fantastično, skoro vselej pa protislovno. Vendar pa je iz te zmesi potegnil Stanley po kako bilko, s kakoršno se zna okoristiti le izvedenec.

Sploh pa črncem nikakor ni šlo v glavo, da more človek radi golega znanstvenega preiskovanja tako daleč potovati, toliko potrošiti, toliko pretrpeti i. t. d. Ali kralj Rumanika je bil v tem pogledu prava izjema, pokazoval je najživejše zanimanje za Stanleyevo delo. Kedar je naš potnik govoril, obrnil se je kralj proti njemu in ga poslušal z največjo pozornostjo. Kedar je bilo treba pojasniti kako dvojbo, hipotezo, pri tisteh priči je poslal vladar po človeka, kateri je bil najbolje izveden in izpraševal ga je sam o prepornih točkah. On je vsak čas zatrjeval, da je zanj izredna čast, da ima belega človeka v svojej državi, in dal je voditi svojega gosta k jezeru, k obalam, na gore, k izvorom tople vode, k vsemu, kar je moglo zanimati potnika. Rumanika je nekako idealen črnc, in čas, ki ga je Stanley preživel na njegovem dvoru, bil je ploden na koristnih in važnih dokazilih za rešenje velikega problema o izvorihi Nila.

Sedaj pa je Stanley spremenil svoj načrt, krenil je po drugem potu. Več kot leto dnij je bil posvetil preiskovanju najjužnejših izvirov Nila. Oplovil je Viktorijo Njanzo, in mogel je s Speke-om trditi, da ta neizmerna vodna površina je eno samo jezero, dočim so Livingstone, Burton in drugi pisali, da jih ima petero. On je prehodil peš na stotine milj severne obale, preiskal je zemlje, ki mejé na jezero Muta Nzige, in ker ni mogel proti Nilu Aleksandri, in ga je sledil do polovice njegovega toka. Ker pa so mu tu domačini pot zaprli, rekel je z Bogom zemljam v področju Nila, in krenil je proti Tanganiki.